

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

TRẦN NGUYỄN TRUNG

QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC ĐỐI VỚI HỆ THỐNG CHỢ
TRÊN ĐỊA BÀN THÀNH PHỐ VĨNH YÊN -
TỈNH VĨNH PHÚC

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ
CHUYÊN NGÀNH: QUẢN LÝ KINH TẾ

THÁI NGUYÊN - 2014

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

TRẦN NGUYỄN TRUNG

QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC ĐỐI VỚI HỆ THỐNG CHỢ
TRÊN ĐỊA BÀN THÀNH PHỐ VĨNH YÊN -
TỈNH VĨNH PHÚC

Chuyên ngành: QUẢN LÝ KINH TẾ

Mã số: 60 34 04 10

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS Nguyễn Thế Phán

THÁI NGUYÊN - 2014

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan bản luận văn này là công trình nghiên cứu của bản thân mình được thực hiện dựa trên cơ sở lý thuyết kết hợp với thực tiễn thông qua quá trình nghiên cứu khảo sát dưới sự dẫn dắt khoa học của PGS.TS Nguyễn Thế Phán.

Các số liệu và kết quả sử dụng trong luận văn này là trung thực được trích dẫn nguồn gốc rõ ràng, các giải pháp đưa ra xuất phát từ thực tế và kinh nghiệm công tác của bản thân. Các kết quả nghiên cứu trong luận văn chưa từng được tác giả công bố dưới bất kỳ hình thức nào.

Tác giả luận văn

Trần Nguyên Trung

LỜI CẢM ƠN

Tác giả luận văn xin trân trọng cảm ơn đến các quý Thầy, Cô Trường Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh - Đại học Thái Nguyên đã tận tình giảng dạy, truyền thụ và hướng dẫn cho tác giả nhiều kiến thức quý báu trong suốt thời gian theo học tại trường.

Lời đầu tiên, tôi xin bày tỏ lòng kính trọng và biết ơn sâu sắc tới thầy giáo PGS.TS Nguyễn Thế Phán người đã nhiệt tình hướng dẫn, giúp đỡ tác giả vượt qua những khó khăn trong quá trình nghiên cứu để hoàn thành cuốn luận văn này.

Xin được chân thành cảm ơn Lãnh đạo UBND thành phố Vĩnh Yên cùng Trưởng các phòng ban UBND thành phố Vĩnh Yên- Tỉnh Vĩnh Phúc đã nhiệt tình động viên, hỗ trợ cho tác giả nhiều thông tin và ý kiến quý báu trong quá trình tác giả thu thập thông tin để hoàn thành cuốn luận văn này.

Với tất cả tình cảm yêu thương xin chân thành cảm ơn mọi thành viên trong gia đình, bạn bè luôn bên cạnh chăm sóc, động viên khích lệ và giúp đỡ để tôi hoàn thành luận văn này.

Tác giả luận văn

Trần Nguyễn Trung

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG, SƠ ĐỒ.....	vii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết nghiên cứu đề tài	1
2. Tổng quan tình hình nghiên cứu trong và ngoài nước có liên quan đến quản lý chợ	2
3. Mục đích nghiên cứu của đề tài.....	3
4. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu của đề tài.....	3
5. Các đóng góp của luận văn.....	3
6. Kết cấu của luận văn.....	4
Chương 1: CƠ SỞ KHOA HỌC VỀ QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC ĐỐI VỚI HỆ THỐNG CHỢ TRÊN ĐỊA BÀN THÀNH PHỐ.....	5
1.1. Chợ và hệ thống chợ trên địa bàn thành phố.....	5
1.1.1. Khái niệm chợ, hệ thống chợ.....	5
1.1.2. Vai trò của chợ trong nền kinh tế	6
1.1.3. Phân loại chợ trên địa bàn thành phố	10
1.2. Quản lý nhà nước đối với hệ thống chợ trên địa bàn thành phố	13
1.2.1. Khái niệm quản lý nhà nước đối với hệ thống chợ	13
1.2.2. Vai trò của quản lý nhà nước đối với hệ thống chợ	16
1.2.3. Nội dung quản lý nhà nước đối với hệ thống chợ	19
1.2.4. Các nhân tố ảnh hưởng đến quản lý nhà nước đối với hệ thống chợ	32
1.3. Kinh nghiệm quản lý nhà nước đối với hệ thống chợ trên địa bàn cấp thành phố và bài học áp dụng cho thành phố Vĩnh Yên, tỉnh Vĩnh Phúc	33
1.3.1. Kinh nghiệm quốc tế	33
1.3.2. Kinh nghiệm trong nước.....	35

1.3.3. Bài học áp dụng cho công tác quản lý nhà nước đối với hệ thống chợ trên địa bàn thành phố Vĩnh Yên	38
Chương 2: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	39
2.1. Các câu hỏi nghiên cứu	39
2.2. Phương pháp nghiên cứu	39
2.2.1. Phương pháp nghiên cứu	39
2.2.2. Phương pháp điều tra thu thập thông tin, số liệu	39
2.2.3. Phương pháp xử lý số liệu	41
2.2.4. Phương pháp phân tích thông tin, dữ liệu:	41
2.3. Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu	42
Chương 3: THỰC TRẠNG QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC ĐỐI VỚI HỆ THỐNG CHỢ TRÊN ĐỊA BÀN THÀNH PHỐ VĨNH YÊN - TỈNH VĨNH PHÚC	43
3.1. Địa bàn nghiên cứu	43
3.1.1. Vị trí địa lý	43
3.1.2. Đặc điểm kinh tế - xã hội	43
3.1.3. Đánh giá những thuận lợi và khó khăn của Vĩnh Yên trong quản lý nhà nước đối với hệ thống chợ	45
3.2. Thực trạng quản lý nhà nước đối với hệ thống chợ trên địa bàn thành phố Vĩnh Yên- tỉnh Vĩnh Phúc	47
3.2.1. Thực trạng công tác quy hoạch phát triển hệ thống chợ và tổ chức thực hiện quy hoạch phát triển hệ thống chợ	47
3.2.2. Thực trạng công tác ban hành và tổ chức thực hiện cơ chế, chính sách về phát triển và quản lý hệ thống chợ	52
3.2.3. Thực trạng tổ chức bộ máy quản lý nhà nước đối với hệ thống chợ	54
3.2.4. Thực trạng công tác ban hành các quy chế tổ chức, quản lý chợ và tổ chức thực hiện các quy chế tổ chức, quản lý chợ	62
3.2.5. Thực trạng công tác giám sát, kiểm tra công tác quản lý chợ, công tác thực hiện các quy chế quản lý chợ và xử lý các hành vi vi phạm	72

3.3. Đánh giá chung về công tác quản lý nhà nước đối với hệ thống chợ trên địa bàn	74
3.3.1 Những kết quả đạt được, nguyên nhân.....	74
3.3.2. Những tồn tại, yếu kém, nguyên nhân.....	75
Chương 4: MỘT SỐ GIẢI PHÁP NHẪM TĂNG CƯỜNG CÔNG TÁC QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC ĐỐI VỚI HỆ THỐNG CHỢ TRÊN ĐỊA BÀN THÀNH PHỐ VĨNH YÊN TRONG QUÁ TRÌNH HỘI NHẬP KINH TẾ.....	78
4.1. Quan điểm và định hướng tăng cường quản lý nhà nước đối với hệ thống chợ trên địa bàn thành phố Vĩnh Yên	78
4.1.1. Quan điểm	78
4.1.2. Định hướng tăng cường quản lý nhà nước đối với hệ thống chợ trên địa bàn thành phố Vĩnh Yên	80
4.2. Các giải pháp tăng cường quản lý nhà nước đối với hệ thống chợ trên địa bàn thành phố Vĩnh Yên	82
4.2.1. Giải pháp về rà soát, điều chỉnh quy hoạch hệ thống chợ trên địa bàn thành phố Vĩnh Yên.....	82
4.2.2. Giải pháp về hoàn thiện hệ thống cơ chế, chính sách về phát triển và quản lý hệ thống chợ.....	82
4.2.3. Giải pháp kiện toàn và nâng cao hiệu lực của bộ máy quản lý nhà nước đối với hệ thống chợ	85
4.2.4. Giải pháp hoàn thiện quy chế tổ chức quản lý hệ thống chợ và tăng cường công tác tổ chức thực hiện quy chế quản lý hệ thống chợ.....	90
4.2.5. Giải pháp tăng cường công tác giám sát, kiểm tra công tác quản lý chợ và xử lý nghiêm đối với các hành vi vi phạm.....	93
4.2.6. Giải pháp xã hội hóa đầu tư xây dựng chợ.....	96
4.3. Kiến nghị	102
4.3.1. Đối với Trung ương.....	102
4.3.2. Đối với tỉnh.....	103
KẾT LUẬN	104
TÀI LIỆU THAM KHẢO	106
PHỤ LỤC	109

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

ATTP	: An toàn thực phẩm
BQL	: Ban quản lý
CNH - HDH	: Công nghiệp hóa - Hiện đại hóa
CNTT	: Công nghệ thông tin
HĐND	: Hội đồng nhân dân
HTX	: Hợp tác xã
NSNN	: Ngân sách nhà nước
PCCC	: Phòng cháy chữa cháy
QLNN	: Quản lý nhà nước
TNHH	: Trách nhiệm hữu hạn
TP	: Thành phố
TTTM	: Trung tâm thương mại
UBND	: Ủy ban nhân dân
WTO	: Tổ chức thương mại thế giới

DANH MỤC CÁC BẢNG, SƠ ĐỒ

Bảng 3.1. Thực trạng hệ thống chợ trên địa bàn Thành phố Vĩnh Yên	51
Bảng 4.1. Nhận thức về giải pháp nâng cao hiệu quả quản lý chợ	99
Bảng 4.2. Kết quả đánh giá sự cần thiết của các biện pháp	100
Bảng 4.3. Kết quả đánh giá tính khả thi của các biện pháp	101
Sơ đồ 1.1. Sơ đồ mô hình Tổ chức bộ máy quản lý nhà nước đối với hệ thống chợ.....	26
Sơ đồ 3.1. Sơ đồ ban quản lý chợ trên địa bàn TP Vĩnh Yên	55

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết nghiên cứu đề tài

Chợ là một trong những loại hình kinh doanh thương mại, có vai trò lớn trong hệ thống phân phối hàng hóa. Vì vậy, vấn đề đặt ra là phải nâng cao hiệu quả hoạt động của chợ nhằm thúc đẩy quá trình lưu thông hàng hóa, từ đó thúc đẩy sản xuất, phát triển nền kinh tế.

Thành phố Vĩnh Yên - tỉnh Vĩnh Phúc là một thành phố trẻ mới được thành lập năm 2006 nhưng đã có bề dày lịch sử hơn 115 năm. Về vị trí địa lý: Phía Đông giáp huyện Bình Xuyên, phía Tây giáp huyện Yên Lạc, phía Bắc giáp huyện Tam Dương, phía Nam giáp huyện Yên Lạc, thành phố Vĩnh Yên là nơi trung chuyển, kết nối giao thoa giữa các vùng miền kinh tế trong khu vực

Thành phố Vĩnh Yên có hệ thống giao thông thuận lợi với tuyến đường sắt Hà Nội- Lào Cai và quốc lộ 2 chạy qua nối liền giữa thủ đô Hà Nội với các tỉnh phía Bắc (cách Hà Nội 55km và sân bay quốc tế Nội Bài 25km về phía Nam, cách thành phố Việt Trì 25km về phía Tây), tạo điều kiện cho thành phố Vĩnh Yên phát triển công nghiệp, thương mại, giao lưu hàng hoá và tiếp cận nhanh các thành tựu khoa học kỹ thuật, văn hoá thông tin trong công cuộc công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước.

Chợ ở Việt Nam nói chung và Thành phố Vĩnh Yên - tỉnh Vĩnh Phúc nói riêng không chỉ có ý nghĩa kinh tế mà còn có ý nghĩa về văn hóa - xã hội. Do vậy, chúng ta không thể thay thế hoàn toàn các chợ truyền thống bằng các loại hình thương mại hiện đại khác. Vì vậy việc phát triển và khai thác có hiệu quả mạng lưới chợ; đồng thời đổi mới về tổ chức và quản lý chợ trên tất cả các địa bàn, nhất là địa bàn thành phố, góp phần mở rộng thị trường, đẩy mạnh lưu thông hàng hóa và dịch vụ; phát triển sản xuất, cải thiện đời sống nhân dân trong tiến trình hội nhập kinh tế quốc tế là rất quan trọng và cần thiết.

Chính vì những lý do nêu trên, học viên đã chọn đề tài nghiên cứu: ***“Quản lý nhà nước đối với hệ thống chợ trên địa bàn thành phố Vĩnh Yên- tỉnh Vĩnh Phúc”***.